

ÅRSMELDING 2013

Stamvegutvalget legger herved frem sin årsmelding for 2013 som er inndelt i følgende avsnitt:

1. MEDLEMMER OG REPRESENTANTER M.V.
2. STAMVEGUTVALGETS MÅL, STRATEGIER OG ARBEIDSFORM
3. VIKTIGE SAKER 2013
4. STATUS FOR DE RESPEKTIVE STREKNINGER PR. 31.12.2013
5. ØKONOMI
6. UTFORDRINGENE I 2014 OG FREMOVER

1. MEDLEMMER OG REPRESENTANTER M.V.

Stamvegutvalget har 19 medlemmer bestående av de tre fylkeskommunene Hordaland, Sogn og Fjordane og Oppland, de 12 kommunene langs E-16 på strekningen Bergen - Sandvika samt 4 andre kommuner med store interesser i E-16.

Følgende representanter og vararepresentanter er valgt for fylkes- og kommunevalgperioden 2012-2015:

Fylkeskommunene:		
Oppland	Representanter: Gro Lundby	Vararepresentanter: Reidun Gravdahl
Sogn og Fjordane	Åshild Kjelsnes	Karen M. Hjelmeseter
Hordaland	Gustav Bahus	Iril Schau Johansen
Kommunene:		
Bergen	Bjørn Frode Schjelderup	Stein Inge Ryssdal
Vaksdal	Eirik Haga	Sigmund Simmenes
Voss	Hans Erik Ringkjøb	Sigbjørn Hauge
Aurland	Noralv Distad	Erling M. Nesbø
Lærdal	Jan Geir Solheim	Johan Nes
Sogndal	Jarle Aarvoll	Laura Kvamme
Årdal	Arild Ingar Lægreid	Glenn Morten Hestetun
Vang	Vidar Eltun	Aud Irene Hamre Rogn
Vestre Slidre	Lars Kvissel	Bjørn Johnsen
Øystre Slidre	Magnhild Strand	Gunnar Thue
Nord-Aurdal	Inger Torun Klosbøle	Olaf Nils Diserud
Etnedal	Jan Arild Berg	Kristen Hagaseth
Sør-Aurdal	Kåre Helland	Svein Bakke
Hole	Per R. Berger	Sjur Tandberg
Ringerike	Kjell B. Hansen	Runar Johansen
Bærum	Ole Kristian Udnes	Ole Andreas Lilleboe-Olsen

I det konstituerende møte 23. mars 2012 ble følgende valgt til medlemmer (varamedlemmer) i arbeidsutvalget i kommunevalgperioden 2012-15:

Sogn og Fjordane fylkeskommune	Åshild Kjelsnes	(Karen M. Hjelmeseter)
Oppland fylkeskommune	Gro Lundby	(Reidun Gravdal)
Hordaland fylkeskommune	Gustav Bahun	(Iril Schau Johansen)
Indre Sogn regionen	Jan Geir Solheim	(Noralv Distad)
Valdresregionen	Vidar Eltun	(Kåre Helland)
Ringerikeregionen	Per R. Berger	(Sjur Tandberg)
Voss-Vaksdal-Bergen	Eirik Haga	(Hans Erik Ringkjøb)

Vidar Eltun ble valgt til leder, Eirik Haga til nestleder og Arne Bang til sekretær.

I 2013 ble det avholdt 1 møte i stamvegutvalget og 3 møter i arbeidsutvalget. Det ble behandlet 23 saker i 2013.

Alle møtereferater, uttalelser og viktige hendelser er utlagt på www.stamvegutvalget.no

2. STAMVEGUTVALGETS MÅL, STRATEGIER OG ARBEIDSFORM 2012-15.

Stamvegutvalgets hovedmålsetting, delmål, strategier og arbeidsform for perioden 2012-2015 er:

Hovedmålsetting:

Stamvegutvalgets målsetting er at E-16 snarest skal opprustes til best mulig standard på hele strekningen Bergen – Oslo, og at det parallelt med opprustningen tas de nødvendige hensyn til trafikkikkerheten og miljøet langs vegen.

Delmål:

Arbeide for at Stamvegutvalgets innspill til NTP 2014-23 følges opp.

Strategier:

- Arbeide overfor vegmyndigheter og politikere på ulike nivåer for å få forståelse for E-16's viktige betydning nasjonalt og internasjonalt, og som hovedpulsåre for de distrikter den går gjennom.
- Oppfordre alle medlemmene til å få til et positivt og aktivt samarbeid med veg myndighetene for sine respektive prosjekter, slik at disse blir klargjort reguleringsmessig.
- Være mer aktive overfor media.

Arbeidsform:

Det avholdes minst et årlig møte i Stamvegutvalget og ellers etter behov. Mellom Stamvegutvalgets møter ivaretar dets interesser av arbeidsutvalget og lederen.

3. VIKTIGE SAKER I 2013

Fra året 2013 orienteres det om følgende saker:

- Stortingsbehandling av NTP 2014-17 (23)
- Handlingsprogrammet for NTP 2014-17 (23)
- Anleggsarbeid i 2013
- Høringsuttalelser i 2013

Stortingsbehandling av NTP 2014-17 (23)

I 2012 ga stamvegutvalget en relativt fyldig uttalelse til transportetatens forslag til NTP, og den 12. april 2013 fremla regjeringen sin St.meld.nr. 26 om NTP 2014-17.

I forhold til stamvegutvalgets forslag hadde spesielt Sandvika – Wøyen, Bagn – Bjørgo og Øye – Borlaug vunnet fram – selv om de to sistnevnte hadde blitt forsinket i forhold til tidligere framdriftsplaner.

Prosjekter som ble henvist til 2018-23 var Bjørum – Skaret, Fagernes S – Hande og rassikringsmidler til Kvamskleiva og Nærøydalen. I tillegg ble det prioritert statlige midler på delstrekningen Oppheim – Voss (Skulestadmo).

Stamvegutvalget spilte inn følgende:

- Styrke strategien om sammenhengende satsing på de viktigste vegene for næringslivet – herunder at E-16 mellom Sandvika og Bergen kunne fullføres i løpet av 20 år.
- Økte rammer til rassikring
- Framprioritering av Bjørum – Skaret til 2014 – 17
- Kvamskleiva bør startes opp i 2014 – 17
- Ljøsne – Tønjum inn på handlingsprogrammet
- Oppheim – Voss må gjøres mer trafikkikker
- Oppfølgingen av KVU Voss – Arna må forseres
- E-16 må opprustes for tyngre kjøretøy

Under stortingsbehandlingen ble mange av disse nærmere omtalt, og spesielt var det entydige merknader om at Bjørum – Skaret måtte framprioriteres i tid.

Det ble dog ikke i vedtaksform foretatt endringer i stortingsmeldingen.

Handlingsprogrammet for NTP 2014-17

Stamvegutvalget uttalte seg den 8. november 2013 til Statens Vegvesen sitt forslag til handlingsprogram for NTP 2014-17, og hadde spesielt fokus på viktigheten av

- Å fullføre lengre strekninger i sammenheng
- Framskynde Bagn – Bjørgo, Øye – Eidsbru og Varpet bru – Smedalsosen, som alle utfra plansituasjonen kunne startes opp tidligere enn foreslått
- Bjørum – Skaret og Kvamskleiva framprioriteres til 2014-17
- Forsering av planlegging av Skaret – Hønefoss, Fagernes – Hande, Ljøsne – Tønjum, Nærøydalstunellen, Oppheim – Voss og KVU Voss – Arna med sikte på at disse kan prioriteres i 2018 – 23.
- Øke rammen til rassikring
- Bompengefinansiering bør konsentreres om strekninger med større enn 4000 i ÅDT.

Det endelige handlingsprogrammet for 2014-17 forelå på nyåret 2014 og det registeres at både Bjørum – Skaret, Bagn – Bjørgo og parseller på Øye – Filefjell er framprioritert i tid i forhold til forslaget.

Handlingsprogrammet endte opp med følgende investeringsprogram for E-16 på strekningen Sandvika – Bergen (mill. kr.)

	KOSTNAD PR. 1/1-2014	2014	2015	2016	2017	Sum 2014-17	Sum 2018-23
Sandvika-Wøyen ¹⁾	3720	75	350	630	730	1785	1935
Bjørnum – Skaret ¹⁾	3480			100	400	500	2980
Nestunnelen ⁶⁾	84	84				84	
Fønhus – Bagn ¹⁾²⁾	269	175	93			269	
Bagn – Bjørgo ¹⁾	1520		160	250	410	820	700
Fagernes S – Hande ¹⁾⁴⁾	2230						1350
Kvamskleiva ²⁾	380						380
Øye – Eidsbru ³⁾	450		50	220	150	420	30
Eidsbru – Varpet bru ³⁾	6	1	5				
Varpet – Smedalsosen ³⁾	1488	200	430	420	380	1430	58
Smedalsosen – Borlaug ³⁾	325	226	99			325	
Seltun – Stuvane	5	3	2			5	
Nærøytunnelen ²⁾	1270						850
Oppheim – Voss	1800						230
Vossapakko ¹⁾	199	93		50	56	199	
Sætre/Bjørkhaugtunnel ⁵⁾	500				20	20	480
Sum E-16	17726	857	1190	1670	2146	5863	8993

- 1) Prosjekter forslått med bompengefinansiering
- 2) Prosjekter finansiert med rassikringsmidler – andel på 121' Fønhus – Bagn og 100% vedr. Kvamskleiva og Nærøydalen
- 3) Øye – Borlaug (Filefjell) finansiert over egen post (36) i statsbudsjettet
- 4) Fagernes S – Hande inkluderer Fagernes sentrum i KVVU Bjørgo – Øye og lokale planer
- 5) Det er startet opp KVVU på hele strekningen Voss - Arna
- 6) Nestunnelen 84' (2014-17) er på strekningen Skaret – Hønefoss

I tillegg kan nevnes at Loftesnes bru på Rv5 på 289 mill kr. vil bli gjennomført i 2014-17.

Anleggsarbeid i 2013

De viktigste prosjekter under anlegg i 2013 har vært

- Nestunnelen ferdig på nyåret 2014
- Fønhus – Bagn blir ferdig høsten 2014
- Smedalsosen – Borlaug blir ferdig høsten 2014
- Vangentunnelen – Voss åpnet 20. desember 2013

Høringsuttalelser / innspill i 2013

- Innspill til stortingsmeldingen av NTP (2014-23)
- Handlingsprogrammet for NTP (2014-23)
- E-16 Kvamskleiva
- E-16 Skaret – Hønefoss
- E-16 Fagernes – Hande

Alle disse uttalelser finnes på www.stamvegutvalget.no

I begge de to siste har stamvegutvalget støttet opp om beste trasevalg for gjennomgangs- trafikken.

For øvrig har stamvegutvalget gitt innspill til en systemanalyse vedrørende E-16 Bergen – Gävle.

4. STATUS FOR DE RESPEKTIVE STREKNINGER PR. 31.12.2013

Planstatus pr. 31.12.2013 er:

- **Sandvika - Wøien**
Reguleringsplan ble vedtatt i mai 2011. Det planlegges byggestart i 2014. Anslått byggestart årsskiftet 2014/15 og ferdigstillelse ca. 2019.
- **Bjørnum – Skaret**
Reguleringsplan ble vedtatt i juli 2013. I 2011 ble det etablert et bompengeselskap som lånefinansierer den videre planleggingen. Anleggsstart er framprioritert til 2016 med ca. 4-5 års byggetid.
- **Skaret – Hønefoss**
Forslag til kommunedelplan med konsekvensutredning ble ferdig i desember 2012, og ble etter høring behandlet i Ringerike og Hole kommuner høsten 2013. Svært mange innsigelser som nå behandles av Kommunaldepartementet. Samferdselsdepartementet har på nyåret 2014 bedt Jernbaneverket og Statens Vegvesen å samordne prosjektene Ringeriksbanen og E-16.
- **Fønhus – Bagn**
Bompengeproposisjon ble behandlet av Stortinget våren 2012. Anlegget ble startet opp i september 2012 og er planlagt fullført høsten 2014.
- **Bagn – Bjørgo**
Bompengefinansiering vil ventelig avklares våren 2014. Planlagt anleggsstart er i 2015 med ferdigstillelse i 2018.
- **Bjørgo – Øye**
Konseptvalgutredning og KSI godkjent av regjeringen i 2011 – som prioriterte strekningene Kvamskleiva og Fagernes S - Hande.
Reguleringsplan for Kvamskleiva (rassikringsprosjekt) blir ferdig våren 2014 og planmessig kan prosjektet starte opp i 2015/16. Kommunedelplan med konsekvensanalyse for Fagernes S – Hande vil ventelig bli endelig vedtatt våren 2014. Reststrekningene Hande – Øye og Bjørgo – Fagernes er ennå ikke planlagt.
- **Øye - Borlaug**
Hele denne strekningen er planlagt fullført i løpet av 2017/18, og reguleringsplanarbeid er fullført på alle delstrekningene.
Strekningen Eidsbru – Varpet ble ferdig i 2012, mens anleggsarbeidene på strekningen Smedalsosen – Borlaug pågår for fullt og skal være ferdig høsten 2014. Varpet – Smedalsosen har anleggsstart våren 2014, mens Øye – Eidsbru starter i 2015.
- **Ljøsne - Tønjum**
Miljøverndepartementet har stadfestet kommunestyret i Lærdal sitt vedtak om 8,5 km. lang tunell forbi Ljøsne. Prosjektet som tidligere var prioritert i handlingsprogrammet er ikke med i HP 2014-17 (23).
- **Nærøydalen – rassikring**
Her har det vært flere ras, og det er nå foreslått et nytt alternativ for å sikre Nærøydalen for skred og som erstatter eksisterende tunneller i Stalheimskleiva.
- **Oppheim – Voss**
Her foreligger kommunedelplan for hele strekningen. Strekningen ikke prioritert før slutten av 2018-23 i HP, men det er avsatt midler til trafikksikkerhetstiltak i 2014-17 på denne ulykkesbelastede strekningen.
- **Vossapakko**
Vangsstunnellen på baksiden av Voss åpnet i desember 2013.

- **Voss – Arna**
Konseptvalgutredningsarbeide for denne strekningen vil foreligge våren 2014, og omfatter både veg/bane som her har flere fellesutfordringer. I HP er Sætre og Bjørkhaugtunnelen prioritert startet opp i 2017.
- **Arna - Bergen**
Aktuelle løsninger vurderes i KVU Regionpakke Bergen. Ikke med i investeringsprogrammet i HP.

Etter svært begrensede investeringer til E-16 tidlig på 2000-tallet har både stamnettutredningene i 2006 og 2010, og nye strategier for stamvegene i NTP åpnet for økt satsing på E-16.

Mange av strategiene stamvegutvalget har spilt inn er fulgt opp og Departementet har også innført en egen post 36 på statsbudsjettet for å få en effektiv gjennomføring av fjellstrekningen Øye – Borlaug.

Det er verdt å merke seg at de tidligere stamvegvedtakene har bidratt til sammenhengende utbygging fra Gudvangen, videre til Aurland og Lærdal – og at dette nå etter Lærdalstunellen er videreført gjennom Lærdal og nå over Filefjell. Samtidig som E-16 fra Buskerud grense til Bjørge vil være fullført i 2017 (18). Alt dette i tråd med det Stortinget flere ganger har signalisert om videreføring gjennom Lærdal og Valdres som følge av Lærdalstunellen.

5. ØKONOMI

Stamvegutvalget hadde i 2013 et årsunderskudd på kr. 36 514,-. Dette resulterte i at egenkapitalen i løpet av året ble redusert fra kr.85 230,- til kr. 48 716,-.

I 2013 ble det bestemt å kreve inn ny kontingent med kr. 25 000,- pr. fylkeskommune og kr. 10 000,- pr kommune i 2014. Forrige innbetaling var i 2009.

6. UTFORDRINGENE I 2014 OG FRAMOVER

Viktige oppgaver for så vel Stamvegutvalget som dets medlemmer – både i 2014 og i årene framover – er å bidra til god gjennomføring av de prioriterte prosjekter, og samtidig å få etablert et godt samarbeid med vegmyndighetene for å komme i forkant med planleggingen, og prioriteringen av nye prosjekter langs E-16.

Spesielt viktig for stamvegutvalget i 2014 den videre oppfølging av handlingsprogrammet for NTP og prosessene med ny stamnettutredning for NTP 2018 – 27 og den varslede utredning om hovedvegene øst - vest.

Dette for å ivareta både medlemmenes fellesinteresser og viktige nasjonale hensyn som tilsier en raskest mulig opprustning av hele E-16 til stamvegstandard.

29. april 2014

Vidar Eltun
(leder)

Åshild Kjelsnes

Gro Lundby

Gustav Bahus

Eirik Haga

Per Berger

Jan Geir Solheim

Arne Bang
(sekretær)